

دستورالعمل چگونگی بررسی و تأیید طرح‌های فعالیت‌های معدنی

مقدمه:

این دستورالعمل، که چگونگی بررسی و تأیید طرح‌های اکتشافی و بهره‌برداری برای صدور پروانه عملیات معدنی و گزارش‌های پایان عملیات اکتشاف برای صدور گواهی کشف و طرح‌های کانه‌آرایی، فرآوری و صنایع معدنی را طبق مفاد قانون معدن و آیین‌نامه اجرایی آن و با هدف بهبود و نظارت بر حسن انجام و ارتقای کیفیت طرح‌ها را مشخص می‌کند، به پیشنهاد سازمان نظام مهندسی معدن تدوین و در تاریخ ۱۴۰۲/۵/۱۶ به تصویب کمیته تدوین دستورالعمل‌ها رسیده و با تأیید وزارت صنعت، معدن و تجارت در مورخ ۱۴۰۲/۵/۲۴ طی ابلاغیه شماره ۸۰۷۱۵۷ ابلاغ شده است.

واژه‌ها و اصطلاحات به کار رفته در این دستورالعمل مطابق تعاریف قانون‌های معدن و نظام مهندسی معدن و آیین‌نامه‌های اجرایی آن‌ها بوده و رعایت مفاد آن براساس مواد ۳۱ و ۳۲ قانون نظام مهندسی معدن الزامی است.

ماده ۱- طرح اکتشاف (یک مرحله‌ای و دو مرحله‌ای)، طرح بهره‌برداری، نقشه‌ها و گزارش پایان عملیات اکتشاف و طرح فنی-ایمینی برای مجوزهای برداشت و طرح‌های کانه‌آرایی، فرآوری و صنایع معدنی باید توسط دارندگان پروانه اشتغال به کار در حرفه‌های مهندسی معدن، مطابق ماده ۲ این دستورالعمل و برپایه اصول و ضوابط فنی تهیه و توسط متقاضی صدور پروانه یا مجوز یا گواهی‌نامه به اداره کل صنعت، معدن و تجارت استان تحویل داده شود. اداره کل صنعت، معدن و تجارت استان پس از دریافت طرح، ضمن ثبت و انطباق آن با قوانین و مقررات، طرح یا گزارش مذکور را ظرف مدت یک هفته جهت بررسی فنی، کارشناسی و اعلام نظر به سازمان نظام مهندسی معدن استان ارسال می‌نماید.

ماده ۲- شرایط تهیه طرح طبق دستورالعمل‌ها، فرم‌ها، ضوابط و معیارهای فنی مصوب (طرح اکتشاف نشریه شماره ۷۱۳ ، گزارش پایان عملیات اکتشاف نشریه ۴۹۵ و طرح بهره‌برداری نشریه ۸۲۵ و...) و شرایط تهیه‌کننده (گان) طرح‌ها طبق شرح شغل‌های مصوب تعیین می‌شود.

ماده ۳- کارکنان ادارات کل صنعت، معدن و تجارت استان‌ها و دستگاه‌های وابسته به وزارت صنعت، معدن و تجارت نیز، به استثنای موارد ممنوعیت مندرج در ماده ۳۳ قانون معدن و لایحه قانونی راجع به منع مداخله وزرا و کارکنان دولت ... و مقررات داخلی وزارت صنعت، معدن و تجارت، در صورت داشتن پروانه اشتغال با صلاحیت فنی لازم و دارا بودن ظرفیت اشتغال کافی می‌توانند مانند سایر دارندگان پروانه اشتغال، برای تهیه طرح و گزارش پایانی اقدام کنند. اما با توجه به بند ت ماده ۳۱ قانون نظام مهندسی معدن، کارکنانی که در هر یک از مراحل بررسی و تأیید و یا امور مربوط به کنترل آن خدمات مسئولیت معینی را به‌عهده داشته یا دارای سمت امضا کننده در امور مربوطه باشند، نمی‌توانند اقدام به تهیه طرح یا گزارش پایان عملیات اکتشاف نمایند.

ماده ۴- به منظور بررسی هر طرح اکتشاف، طرح بهره‌برداری و طرح فنی - ایمنی، طرح صنایع معدنی یک کمیته ۳ یا ۵ نفری مرکب از رئیس سازمان نظام مهندسی معدن استان و ۲ یا ۴ نفر از کارشناسان خبره استان به سرپرستی وی تشکیل می‌شود، در محدوده‌ها و معدن درجه ۱ و ۲ کمیته با ۵ نفر عضو و در محدوده‌ها و معدن درجه ۳ و ۴ کمیته با ۳ یا ۵ نفر عضو تشکیل می‌شود. اعضای کمیته بر حسب نوع و درجه طرح، از بین افراد دارای پروانه اشتغال مرتبط با موضوع و دارای پایه و زمینه متناسب با درجه طرح، به پیشنهاد رئیس سازمان نظام مهندسی معدن استان از بین فهرستی که قبلاً توسط هیأت مدیره تهیه و تأیید شده است، انتخاب می‌شوند. عملکرد کارشناسان خبره هر سه ماه یک بار توسط هیأت مدیره بررسی و قابل تجدید نظر می‌باشد. همچنین برای هر طرح مورد بررسی، تهیه کننده یا تدوین کننده یا هر شخص ذینفع در آن و یا اقوام درجه یک نسبی و سببی آن‌ها نباید در ترکیب کمیته شرکت داشته باشند.

تبصره: در مواردی که رئیس سازمان شرایط مندرج در ماده فوق را دارا نباشد (عدم انطباق رسته و زمینه پروانه اشتغال با نوع طرح و همچنین پایه پروانه با درجه طرح)، نماینده واجد صلاحیت هیئت مدیره به صورت موردی در جلسات شرکت خواهد کرد.

ماده ۵- به منظور بررسی هر گزارش پایان عملیات اکتشاف، یک کمیته ۵ نفری مرکب از معاون معدنی یا رئیس اداره معادن و اکتشافات معدنی اداره کل صمت استان به عنوان رئیس و یک نفر از کارشناسان مرتبط با موضوع از آن اداره کل صمت استان و ۳ نفر از کارشناسان خبره استان (که بر حسب نوع و درجه طرح، از بین افراد دارای پروانه اشتغال مرتبط با موضوع و دارای پایه و زمینه متناسب با درجه طرح، از لیست معرفی شده هیأت مدیره توسط سرپرست کمیته انتخاب شده است) به سرپرستی وی تشکیل می‌شود. عملکرد کارشناسان خبره هر سه ماه یک بار توسط هیأت مدیره بررسی و قابل تجدید نظر می‌باشد. برای هر طرح مورد بررسی، تهیه کننده یا تدوین کننده یا هر شخص ذینفع در آن و یا اقوام درجه یک نسبی و سببی آن‌ها نباید در ترکیب کمیته شرکت داشته باشند.

ماده ۶- مسئولیت برگزاری جلسات بررسی طرح‌ها و تعیین تاریخ و محل آن‌ها و ابلاغ نتایج بررسی به اداره کل صمت، معدن و تجارت، تهیه کننده طرح (دارنده پروانه اشتغال) و دارنده مجوز، بر عهده رئیس سازمان نظام مهندسی معدن استان است.

ماده ۷- نظر نهایی کمیته حسب مورد با رأی غالب اعضای کمیته معتبر است. صورتجلسات کمیته طبق فرم‌های شماره یک الی سه تنظیم می‌شود.

ماده ۸- کمیته بایستی تهیه کننده یا تدوین کننده موضوع مورد بررسی جهت ارائه و دفاع از طرح یا گزارش تهیه شده را به جلسه دعوت کند. همچنین می‌تواند از کارشناسان یا متخصصان ذیربط جهت اعلام نظر دعوت کند. در جلسات بررسی غیر از اعضای کمیته و مدعوین آنها شخص دیگری نباید حضور داشته باشد.

ماده ۹- در خصوص طرح‌ها یا گزارش پایان عملیات اکتشاف چنانچه بازدید از محل ضرورت داشته باشد، کمیته می‌تواند دو نفر از اعضای خود یا سایر اعضای واجد شرایط فهرست تأیید شده هیأت مدیره سازمان نظام مهندسی معدن را مأمور بازدید و ارائه گزارش کند.

تبصره: حق مأموریت هر نفر جهت بازدید و ارائه گزارش P ۲/۵ تعیین می‌شود. پرداخت هزینه مأموریت و تأمین وسیله نقلیه یا هزینه ایاب و ذهاب اعضای منتخب کمیته بر عهده متقاضی است.

ماده ۱۰- برای طرح‌های اکتشافی درجه یک، طرح‌های بهره‌برداری درجه یک و دو و گزارش پایان عملیات اکتشاف درجه یک و دو کمیته می‌تواند به تشخیص خود از یک یا دو نفر کارشناس یا متخصص ذیربط نظرخواهی کند. نظریه وی به صورت کتبی و طبق فرم‌های مربوطه تنظیم می‌شود.

تبصره: سازمان نظام مهندسی معدن ایران و وزارت صمت بر اساس آیین‌نامه‌های نظارتی خود بر عملکرد کمیته‌های استانی نظارت خواهد کرد.

ماده ۱۱- مسئولیت کنترل انطباق طرح با شرایط و دستورالعمل‌ها و مقررات تعیین شده از سوی وزارت صمت، معدن و تجارت بر عهده کمیته بررسی کننده طرح و مسئولیت انطباق محتوا با ضوابط و معیارهای فنی بر عهده امضا کننده طرح می‌باشد.

ماده ۱۲- در صورتی که طرح در جلسه اول بررسی، دارای نواقص یا اشکالاتی باشد، کمیته موارد را مشخص و به طراح ابلاغ می‌نماید، طراح موظف است در مدت زمان تعیین شده مطابق جدول ۱، نواقص و اشکالات را رفع نماید. در صورت رفع نواقص یا اشکالات، طرح تأیید و در صورت عدم رفع آن، طرح برای بار دوم جهت انجام اصلاحات لازم به طراح عودت می‌گردد. در این صورت طراح موظف است علاوه بر رفع اشکالات، ۵۰ درصد حق الزحمه بررسی طرح را نیز پرداخت نماید که از حساب وی کسر خواهد شد. در صورتی که اصلاحات انجام شده توسط طراح، مجدداً مورد تأیید کمیته قرار نگیرد، کمیته یک نفر کارشناس واجد شرایط خبره را به

عنوان ناظر اصلاحات به طراح معرفی می‌نماید تا طراح ظرف مدت تعیین شده توسط کمیته، نسبت به رفع ایرادات با نظارت آن شخص اقدام نماید. در صورتی که طراح حضور فرد ناظر را نپذیرد، سازمان استان موظف است فرد واجد شرایط دیگری را انتخاب و معرفی نماید. در این صورت به طراح اولیه هیچ گونه حق الزحمه‌ای پرداخت نخواهد شد و مطابق مواد ۸۲ و ۸۳ آیین نامه اجرایی قانون نظام مهندسی معدن با وی رفتار خواهد شد. بدیهی است در صورت امضای طرح توسط طراح، کلیه مسئولیت‌های مربوطه به عهده ایشان خواهد بود. در ضمن متقاضی هیچ گونه وجه اضافی نباید پرداخت نماید.

تبصره ۱: در صورتی که طرح نیاز به اصلاحات داشته باشد، پس از اصلاح توسط طراح، کمیته فقط موارد اصلاحی را در مراحل بعدی بررسی خواهد کرد.

تبصره ۲: حق الزحمه ناظر اصلاحات ۴۰ درصد حق الزحمه نویسنده طرح است که از حساب وی کسر و به ناظر پرداخت خواهد شد. بدیهی است که از ظرفیت اشتغال ناظر نیز به تناسب کسر خواهد شد.

تبصره ۳: در بررسی مجدد هر طرح، حداقل دو سوم اعضای کمیته قبلی بررسی کننده باید حضور داشته باشند.

تبصره ۴: در صورتی که محرز شود اعضای کمیته در انجام وظایف خود در بررسی طرح کوتاهی نموده و دقت لازم را نداشته اند مطابق ماده ۸۲ و ۸۳ آیین نامه اجرایی قانون نظام مهندسی معدن به شورا یا کمیته انتظامی معرفی خواهند شد.

ماده ۱۳: سازمان استان مکلف است از زمان دریافت طرح از اداره کل صمت، فرآیند بررسی و اعلام نتیجه به متقاضی را حداکثر ظرف مدت ۹ هفته به شرح جدول ۱ به انجام برساند. در غیر این صورت اداره کل صمت استان رأساً نسبت به بررسی طرح مذکور اقدام خواهد نمود.

جدول ۱- فرآیند و مدت زمان بررسی طرح‌ها و گزارش پایان عملیات اکتشاف

ردیف	شروع بازه	پایان بازه	مسئولیت	مدت زمان	وضعیت طرح در صورت عدم رعایت زمان مشخص شده
۱	دریافت طرح از اداره کل صمت استان	تأیید طرح یا ارجاع به طراح جهت اصلاح	نظام استان	۲ هفته	مسئولیت تأخیر با نظام استان
۲	دریافت طرح و انجام اصلاحات مرحله ۱	تحویل طرح اصلاح شده به نظام استان	طراح	۱ هفته	مسئولیت تأخیر با طراح
۳	دریافت طرح از طراح	تأیید / عدم تأیید طرح اصلاح شده	نظام استان	۱ هفته	مسئولیت تأخیر با نظام استان
۴	دریافت طرح و انجام اصلاحات مرحله ۲	تحویل طرح اصلاح شده به نظام استان	طراح	۱ هفته	مسئولیت تأخیر با طراح
۵	دریافت طرح از طراح	تأیید طرح یا ارجاع به ناظر اصلاحات	نظام استان	۱ هفته	مسئولیت تأخیر با نظام استان
۶	دریافت طرح و انجام اصلاحات	تحویل طرح اصلاح شده به نظام استان	ناظر	۲ هفته	مسئولیت تأخیر با ناظر
۷	دریافت طرح از ناظر	قبول یا رد طرح	نظام استان	۱ هفته	مسئولیت تأخیر با نظام استان
کل	دریافت طرح از اداره کل صمت استان تا تأیید / عدم تأیید طرح		نظام استان / طراح / ناظر	۹ هفته	-

تبصره : در صورتی که مطابق جدول شماره ۱ هر کدام از عوامل مربوطه (طراح، ناظر، اعضای کمیته بررسی طرح و کارکنان سازمان نظام مهندسی معدن استان) در انجام وظایف خود کوتاهی نمایند مطابق ضوابط مندرج در آیین نامه قانون نظام مهندسی معدن با آن‌ها رفتار خواهد شد.

ماده ۱۳- برای مشخص نمودن مواردی که نویسنده طرح موظف به اصلاح و رفع می باشد، چک لیستی بر اساس دستورالعمل های تهیه طرح ها و گزارشات پایان عملیات اکتشافی تهیه و بر اساس آن کمیته موارد اصلاحی را مشروحا و بطور کامل در جلسه اول بیان نموده و به نویسنده ابلاغ نماید. بطوریکه نیازی به درج سایر موارد در جلسه های بعد نباشد.

ماده ۱۴- حق الزحمه اعضای کمیته بررسی طرح‌های معدنی برای هر جلسه به اندازه $1/5P$ منظور و قابل پرداخت است و نیز به ازای هر جلسه به نسبت از ظرفیت آنان کسر و در سامانه سنم ثبت می‌شود.

ماده ۱۵- هزینه بررسی و داوری طرح های معدنی و هزینه اداری براساس درجه فعالیت معدنی ضریبی از عدد پایه P است که توسط دارنده مجوز فعالیت معدنی (اکتشاف، بهره‌برداری و یا صنایع معدنی) به حساب سازمان نظام مهندسی استان به شرح جدول ۲ واریزمی شود.

جدول ۲- هزینه بررسی و داوری طرح ها و گزارش پایان عملیات اکتشاف

مبالغ دریافتی بر حسب ضریب پایه P				نوع طرح
درجه ۱	درجه ۲	درجه ۳	درج ۴	
۱۲	۱۰	۸	۶	طرح اکتشاف
۱۴	۱۲	۱۰	۸	گزارش پایان عملیات اکتشاف
۱۴	۱۲	۱۰	۸	طرح بهره برداری معدن و طرح واحدهای کانه آرایی ، فرآوری و صنایع معدنی

تبصره: در خصوص طرح های فنی و ایمنی اجاره برداشت مطابق طرح بهره برداری عمل می شود.

ماده ۱۶- اداره کل صنعت، معدن و تجارت استان مکلف است پس از دریافت صورتجلسه کمیته، نسبت به صدور مجوز مربوطه اقدام نماید.

ماده ۱۷- این دستورالعمل در ۱۷ ماده و ۹ تبصره در تاریخ ۱۴۰۲/۰۵/۱۶ به تصویب کمیته تدوین دستورالعمل‌ها رسید و از تاریخ ابلاغ آن توسط وزارت صنعت، معدن و تجارت و سازمان نظام مهندسی معدن لازم‌الاجرا است.

فرم شماره ۱
طرح اکتشاف
 مشخصات

نام محدوده:		شناسه:	
شماره ثبت محدوده:		(پس از صدور پروانه تعیین میشود)	
نام متقاضی صدور پروانه اکتشاف (حقیقی یا حقوقی):			
استان:		بخش:	
شهرستان:		ماده معدنی اصلی:	
مواد معدنی فرعی:		مختصات	
گروه ماده معدنی		نوع عملیات اکتشاف	
۱- غیر فلزی		تهیه نقشه توپوگرافی	
۲- فلزی		مطالعات ماهواره‌ای	
۳- مصالح ساختمانی		زمین‌شناسی	
۴- سنگ تزئینی و نما		ژئوفیزیک	
		ژئوشیمی	
پیش‌بینی هزینه عملیات:		مساحت محدوده:	
		درجه طرح:	

تهیه‌کننده طرح

شخص حقیقی مسئول تهیه طرح		نام شخص حقوقی:	
نام و نام خانوادگی:		شماره پروانه:	
زمینه ۱:		رسته‌ها:	
زمینه ۲:		نام و نام خانوادگی مدیرعامل:	
شماره پروانه:		تاریخ آخرین تمدید:	
امضا و مهر:		امضا و مهر:	
تاریخ:		تاریخ:	

تصویب طرح

نتایج آخرین جلسه بررسی و تأیید طرح		تاریخ:	
در بار اول بررسی تأیید شد		نام و نام خانوادگی و امضای اعضای کمیته بررسی طرح	
پس از اصلاحات تأیید شد		۱- (سرپرست کمیته)	
توضیحات در صورت لزوم		۲- ۳-	
		۴- ۵-	

فرم شماره ۲

طرح بهره‌برداری معدن

مشخصات

نام معدن:		شناسه:	
شماره گواهی کشف:		(پس از صدور پروانه تعیین میشود)	
نام دارنده گواهی کشف (حقیقی یا حقوقی):			
نام متقاضی صدور پروانه بهره‌برداری:			
استان:		شهرستان:	
ماده معدنی اصلی:		ماده معدنی فرعی:	
گروه معدن	گروه ماده معدنی	ذخایر	
۱- سنگ تزئینی و نما	۱- غیرفلزی	قطعی:	
۲- روباز	۲- فلزی	احتمالی:	
۳- زیرزمینی غیرزغالسنگ	۳- مصالح ساختمانی	جمع:	
۴- زیرزمینی زغالسنگ	۴- سنگ تزئینی و نما	ذخیره استخراجی طبق طرح:	
ظرفیت سالانه طبق طرح:		عمر معدن:	
		درجه معدن:	

تهیه‌کننده طرح

شخص حقیقی مسئول تهیه طرح		نام شخص حقوقی:	
نام و نام خانوادگی:		شماره پروانه:	
رسته		رسته‌ها:	
زمینه ۱:	پایه:	نام و نام خانوادگی مدیرعامل:	
زمینه ۲:	پایه:	شماره پروانه:	
شماره پروانه:		تاریخ آخرین تمدید:	
امضا و مهر:		امضا و مهر:	
تاریخ:		تاریخ:	

تصویب طرح

نتایج آخرین جلسه بررسی و تأیید طرح		تاریخ:	
در بار اول بررسی تأیید شد		نام و نام خانوادگی و امضای اعضای کمیته بررسی طرح	
پس از اصلاحات تأیید شد		۱- (سرپرست کمیته)	
توضیحات در صورت لزوم		۲- ۳-	
		۴- ۵-	

فرم شماره ۳

گزارش پایان عملیات اکتشاف

مشخصات

		نام محدوده	
		شماره ثبت محدوده	
		تاریخ ثبت	
نام دارنده پروانه اکتشاف (حقیقی یا حقوقی):			
استان		شهرستان	
بخش		ماده معدنی اصلی	
		ماده معدنی فرعی	
گروه ماده معدنی		مختصات	
غیر فلزی		ذخایر	
فلزی		قطعی	
مصالح ساختمانی		احتمالی	
سنگ تزئینی و نما		مجموع	
هزینه عملیات		مساحت محدوده	
درجه طرح			
تهیه کننده گزارش			
شخص حقیقی مسئول تهیه گزارش		شخص حقوقی	
نام و نام خانوادگی		شماره پروانه	
		تاریخ تمدید	
زمینه ۱		پایه	
زمینه ۲		پایه	
رسته		مدیرعامل:	
شماره پروانه		تاریخ تمدید	
امضا و مهر		تاریخ	
		امضا و مهر	
		شماره پروانه	
		تاریخ تمدید	
تصویب گزارش			
نتیج آخرین جلسه بررسی و تایید گزارش		تاریخ	
در مرتبه اول بررسی و تایید شد		مشخصات اعضای کمیته بررسی گزارش	
پس از اصلاحات تایید شد			
توضیحات		پایه	
		زمینه	
		پایه	
		زمینه	
		پایه	
		زمینه	
		پایه	
		زمینه	
		پایه	